

Ajuntament
de Barcelona**PROJECTE D'INVERSIÓ****PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS 2020**

**Informació imprescindible per a incorporar el projecte al procés participatiu*

1. NOM DEL PROJECTE*

Repensem el pati; amb mirada Sostenible, Educativa i inclusiva

2. DESCRIPCIÓ BREU*

Transformació del Pati Obert de l'Escola de les Aigües, en un jardí ple de verd i elements naturals, que representi un pulmó i refugi climàtic del Baix Guinardó. Que augmenti la salut del barri, la diversitat de joc i tingui perspectiva de gènere.

3. DESCRIPCIÓ AMPLIADA

Descripció detallada del projecte: necessitat a la qual respon, plantejament del projecte, ciutadania beneficiada, resultats esperats, sostenibilitat ambiental del projecte, etc.

Necessitat a la qual respon

A nivell mediambiental, Barcelona acaba de declarar l'emergència climàtica i ha redactat recentment el Pla Clima i Pla del Joc on s'estableix com una de les prioritats la naturalització dels espais de jocs dels infants i la diversificació de les activitats que s'hi poden generar.

Així, es fan molt necessàries estratègies per l'augment del verd, la reducció de CO₂, l'augment d'ombra, l'augment de superfície transpirable per reduir l'efecte illa de calor i la disminució de soroll.

A nivell de centre, és una necessitat que va de la mà de la transformació del projecte pedagògic de l'escola. Les necessitats a cobrir del projecte són tres:

1. Educativa. Ampliació de l'aula cap al pati. Potencial per treballar diferents àrees del coneixement (biologia, matemàtica, artístic, mediambiental, etc.), treballar els valors de la cura i de la responsabilitat (apadrinar un sector d'hort, jardí vertical, plantes o arbres per regar-les i cuidar-les) de mantenir la flora i fauna que es genera (treballar els valors de la permacultura).

2. Reducció de la conflictivitat. El contacte amb la natura ofereix la possibilitat de reduir l'estrès i augmentar el benestar. Promoure el valor de la cura.

3. Diversificar els usos d'esbarjo del pati i augmentar la diversitat de joc. Amb l'adquisició de plantes i arbres, la implantació de diverses estructures o una nova distribució de l'espai es pretén augmentar zones de joc segures per a tothom, especialment per a les nenes i la comunitat d'infantil. Això repercuteix en una major igualtat i respecte entre nens i nenes, petits i grans.

Plantejament del projecte

Renaturalitzar el pati i reformular els usos que es fan d'aquest espai. Continuar amb la transformació del pati tradicional centrat amb les pistes de ciment, ja iniciada per l'escola, amb l'objectiu de tendir més cap a un jardí o bosc ple d'elements naturals. Es retirarà l'asfalt d'una part de la pista, s'omplirà de verd les zones del voltant de l'edifici de l'escola, es treballarà la creació d'un jardí vertical, es plantaran arbres d'ombra i fruiters al pati i es treballarà per redistribuir l'espai, diversificant les zones de joc al pati.

L'Escola de les Aigües s'imagina un jardí que sigui ple de recursos naturals per a

l'aprenentatge. Recursos que són essencials pel desenvolupament dels infants, amb un gran potencial de beneficis educatius i ambientals, convertint-se en una ampliació de les aules i representant un espai de superfície transpirable per combatre la calor que generen els patis de ciment.

Així com també, al ser un "Pati obert", serà un lloc festiu per a la celebració, un indret especial al barri on tota la comunitat d'infants i joves puguin gaudir de les millors condicions pel joc lliure i de qualitat.

Tot aquest procés per definir el nou pati es realitzarà de forma participada amb tota la comunitat educativa i especialment l'alumnat de l'escola. L'Escola de la Aigües ja ha constituït el seu Comitè Ambiental on s'ha començat a reflexionar sobre tots aquests temes. El Comitè Ambiental està format pel alumnat de l'escola, l'equip docent i les comissions verda i de gènere de l'AFA.

Aquesta transformació vol treballar els valors de la cura, la responsabilitat, la perspectiva de gènere, la sostenibilitat, l'acció comunitària i el treball en xarxa.

La transformació del pati de l'escola en un espai que permeti la diversitat de joc, és un procés que ja s'ha iniciat fa uns anys i que té l'objectiu de seguir avançant cap a un espai més amable i naturalitzat. La funció dels patis escolars, i especialment aquells oberts a la ciutadania cada cop s'han d'acostar més als parcs i places que s'estan dissenyant sota els nous criteris del Pla del joc. Aquest projecte contribueix a assolir aquest objectiu.

Això nostre no és només un pati, és el futur de la nostra ciutat, una oportunitat per regenerar la Barcelona en emergència climàtica. L'educació d'un infant no està només a l'escola, amb la renaturalització es vol donar una resposta àmplia, de regeneració sostenible i continua. Creació d'entorns per a la vida, pel barri i pels éssers humans.

Transformar el pati, per contribuir a transformar el barri i així transformar la societat, ja que el pati és també un reflex d'allò que després passa a la vida adulta.

Ciutadania beneficiada

Els principals beneficiats de les millores que implementi el projecte de transformació del pati serà l'alumnat de l'Escola de la Aigües, la seva comunitat educativa i també totes les famílies i veïnes que utilitzen el pati de l'escola durant els Patis Oberts.

Resultats esperats

Tenir un pati més verd que representi un refugi climàtic al barri, amb més vegetació, més ombra i més terra transpirable. Que ofereixi més diversitat de joc amb una redistribució de les diferents zones: pista, sorral, estructures, arbres i plantes, taules d'estada,...i que aquesta nova distribució permeti una millor relació tant entre nens i nenes com entre petits i grans.

Sostenibilitat ambiental del projecte

El projecte s'inclou dins de les línies de treball de la Declaració d'emergència climàtica i del Pla Clima, on s'especifica que és necessari a la ciutat augmentar les zones verdes, augmentant la vegetació, la capacitat de generar ombres i d'augmentar la superfície de terra transpirable per reduir l'efecte d'illa de calor.

Aquest projecte es podria realitzar amb materials que assegurin la sostenibilitat ambiental, ja perquè siguin naturals o reutilitzats i també fomentar pràctiques sostenibles com el compostatge o la reutilització d'aigua de pluja.

El procés serà impulsat pel Comitè Ambiental de l'escola que té com a un dels seus objectius la creació d'un Manual de bones pràctiques ambientals.

L'augment de la vegetació va acompanyada del foment i manteniment de la biodiversitat, tant vegetal com animal.

4. CORREU ELECTRÒNIC DE LA PERSONA O ENTITAT IMPULSORA*

Per tal de poder contactar amb la persona o entitat impulsora i concretar el projecte.

info@afaescoladelesaigues.org

5. LÍNIA DEL PAM RELACIONADA AMB EL PROJECTE*

Indica en quina línia del Programa d'Actuació Municipal consideres que es podria vincular el teu projecte. Si és un projecte compatible amb més d'una línia, selecciona la que consideris més prioritària.

Millorar els entorns escolars. Impulsar el desplegament de millores en mobilitat escolar, patis oberts, refugis climàtics i propostes derivades del Pla del joc.

6. ÀMBIT TERRITORIAL*

Especifica per a quin districte o barri és aquest projecte. Cada projecte pot estar vinculat només a un districte, si consideres que el teu projecte pot tenir incidència en més d'un districte, selecciona només aquell que pensis que ha de liderar el desplegament del projecte o aquell on valoris que el projecte hi tindrà una major incidència.

Districte Horta-Guinardó, Barri Baix Guinardó

7. PERSPECTIVA DE GÈNERE

Indica en quina mesura el teu projecte pot contribuir a la igualtat de gènere o a l'eliminació de les violències masclistes.

Pati de tots i de ningú. Joc coeducatiu i inclusiu o, del contrari, font de desigualtat. Sovint, al pati, entre els infants es donen situacions i s'estableixen dinàmiques amb jerarquies de poder que són reflexes de situacions que vivim a la nostra vida els adults. Els patis tradicionals amb la pista de ciment, que generalment acaba sent monopolitzada per esports de pilota per una minoria dels infants, és la gran promotora d'aquestes situacions desigualtaries. En aquest sentit, els conflictes entre els infants són diversos i es dona una doble jerarquia discriminatòria, per sexe i per edat. Els nois més grans dominen l'espai principal del pati i les noies i els infants més petits, acaben relegant-se als espai més petits, amagats i perifèrics del pati. Si analitzem la situació, el pati és un món en petit format. Què aprenen les noies i els infants més petits? Els infants més joves i les noies ocupen els llocs més invisibilitzats i poc importants de l'espai i tenen menys opcions pel joc. A diferència dels nois que ocupen el centre de l'espai i el lloc més important per excel·lència, que és la pista. A més nois i noies no juguen junts i es promou el sedentarisme en les noies, amb les conseqüències que això comporta a nivell de la seva salut.

La transformació del pati hauria d'estar enfocada en la redistribució de la pista amb l'objectiu d'establir un sistema de pistes multicèntriques, que promoguin jocs diversos, cooperatius, simbòlics, de cures, d'aventura, d'experimentació, per trobar-se i relaxar-se, etc. Amb estratègies inclusives per aprendre jugant quin és el seu espai en la societat. Fomentar i donar un lloc destacat a aquestes activitats que normalment es troben invisibilitzades i portar-les al centre de la pista. Perquè l'espai és un agent educador i si donem valor social i espai físic rellevant assignat a aquest tipus d'activitats, els hi proporcionem el protagonisme que es mereixen.

Si millorem el pati, farem un món millor per als nostres infants i perquè enfoquin el futur amb valors que ja hagin experimentat i viscut al pati de la seva escola (diversitat, risc, emoció, igualtat d'oportunitats, contacte amb la natura, aprenentatge mitjançant la curiositat, etc.) Així,

les noies que avui creixin en aquest ambient, seran les dones que demà es mouran per la ciutat desenvolupant les activitats protagonistes i ocupant els espais importants de la societat (campanya de sensibilització "Jugar en igualtat als patis d'avui, viure en igualtat en la societat del demà")

El procés de transformació del pati permet identificar i observar les desigualtats i fer la reflexió amb la infància sobre què vol. Amb una metodologia participativa que incorpori la perspectiva de la comunitat i de la coeducació amb visió de gènere. Que tingui com a objectiu que de la transformació del pati esdevingui un entorn que promogui tres aspectes claus: entorn sostenible, de cures i diversitat. Amb la inclusió de verd: arbrat, jardineres, parterres, es pot reordenar l'espai del pati i promoure diverses zones de joc.

El que es pretén és avançar cap a un pati més igualitari en termes de gènere que beneficiarà a totes les persones que no ocupen el rol masculí hegemònic, independentment del seu sexe.

8. IMPACTE ESPERAT

Explica quines són els beneficis per a les persones o el districte que esperes aconseguir amb el desenvolupament del projecte que proposes.

El beneficis esperats són:

1/ La creació d'un nou espai de joc i esbarjo amb més verd com a Pati Obert del barri del Baix Guinardó. El Districte guanyarà un espai amb terra més transpirable, amb més ombra i preparat per afrontar els episodis de calor.

2/ Tots els infants que utilitzen el pati de l'Escola de les Aigües, ja sigui durant l'horari docent com durant Patis Oberts, tindran més diversitat de jocs i usos del pati en un espai més naturalitzat.

3/ La redistribució dels espais del pati comportarà una millora en la igualtat de gènere i entre els infants d'edats diferents.

4/ La reducció de la contaminació i un aire més net per la nostra comunitat d'infants i tot el veïnatge.

9. AGENTS A IMPLICAR EN EL PLANTEJAMENT O DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE

Relaciona quines entitats o organitzacions poden contribuir a la concreció o realització del projecte.

La comunitat educativa de l'Escola de les Aigües.

10. COST APROXIMAT ORIENTATIU

Indica, si ho saps, el cost d'execució del projecte. L'import o cost ha d'incloure totes les despeses associades a la seva execució, com ara el cost de redacció del projecte, la direcció d'obra, els impostos, etc.

700.000,00 €